

[Hans Rasmussen.]

rens lovforslag, hvad jeg altså for mit eget vedkommende stærkt må beklage. Dette har uden tvivl bidraget til den noget skærpede situation, der til tider indtraf, når det drejede sig om lærlingebegrænsningernes ophævelse. På den anden side er det resultat, der er nået frem til, simpelt-then udtryk for det politisk mulige.

Dertil kommer ikke mindst, at socialdemokratiet har ment at måtte tage et vidtgående hensyn til de store årgange, der nu banker på samfundets port, ligesom vi har fundet, at erhvervslivet burde have besked om de vilkår, hvorunder lærlingebestemmelserne skal finde sted, således at alle kunne have et fælles samfundssyn for øje.

Det er socialdemokratiets opfattelse, at selvom man altså ikke kom så vidt, som vi kunne ønske, er denne lovgivning gennem de foreslåede ændringer undergået en modernisering, ligesom der i social henseende er givet de unge mennesker en bedre stilling.

Dernæst har det rent uddannelsesmæssige, hvor de forskellige bestemmelser tangerer dette spørgsmål, vel også fået en prioritetsstilling, og navnlig lægger vi vægt på, at de faglige udvalg indenfor de forskellige erhvervsområder dels har fået overdraget en myndighed, dels også et ansvar, som det er naturligt at placere på disse steder.

Ved behandlingen af en lærlingelov kunne man jo rejse det spørgsmål, om vi fortsat skulle anvende mesterlæren med beskyttende lovforanstaltninger, eller om vi skulle gøre uddannelsesspørgsmålet til et anliggende, som erhvervslivet alene måtte stå inde for.

Nu har man imidlertid fortsat valgt mesterlæren som den centrale fremgangsmåde, hvad også jeg fuldtud kan tilslutte mig, men dog stadig med et skyldigt hensyn til de nydannelser, der på uddannelsesområdet finder sted indenfor vort erhvervsliv. Vi må i dette råstoffattige land huske på, at vore fortrin ligger i en duelig og kvalificeret arbejdskraft, og skal vi bl. a.

udbygge vor industri for at finde muligheder for større afsætning af varer på verdensmarkedet, bør vi altid være i besiddelse af en dygtig arbejderstand, der kan forvandle råstofferne til gode og afsættelige produkter på verdensmarkedet. Ikke mindst i betragtning af de øjeblikkelige erhvervsøkonomiske tilstande har socialdemokratiet den opfattelse, at vi simpelthen ikke kunne forsvarer at stille lovforslaget i bero, da en forsinkelse i høj grad ville være skadelig for vore fælles interesser indenfor vort samfund.

Jeg skal afstå fra at komme ind på den drøftelse, der har fundet sted i pressen, og som på mange måder ikke tjener noget som helst rimeligt formål, udover at man skulle søge en placering for en vis politisk stillingtagen. Derimod vil det være mere rimeligt, at jeg trækker nogle af de punkter i lovforslaget frem, som vi for vort vedkommende tillægger en virkelig saglig vægt.

For det første vil jeg gerne henvise til en række af de bestemmelser, der tager sigte på den sociale beskyttelse af lærlingene, en beskyttelse, som efter vor opfattelse er blevet forbedret. Det drejer sig her om lærlingens ret til 3 ugers ferie pr. læreår; det er nu tydeliggjort i lovforslaget, hvor det fastsættes, at lærlingen desuden har ret til ferie med løn i 1½ arbejdsdag for hver overskydende måneds læretid.

For det andet: der tilsikres alle udlæringer en feriegodtgørelse til brug ved afholdelse af den første ferie efter læretidens udløb. En sådan ordning har gennem mange år været gældende i jernindustrien; nu gøres den lovmæssig, og det overlades til parterne selv at finde frem til den form, som bedst passer — opsparing eller andet — og søge den omsat i det praktiske liv.

For det tredje: hvis en lærlings løn helt eller delvis består af kost og logi, skal værdien af en sådan løn ved betaling af kostpenge under ferie mindst beregnes i henhold til de efter ulykkesforsikringsloven fastsatte beløb.

For det fjerde: med hensyn til kravene til